VAŽNI TELEFONI

- Operativni centar civilne zaštite **121**
- Policija **122**
- Vatrogasci **123**
- Hitna medicinska pomoć **124**
- Pomoć na putu **1282 i 1288**

Zahvaljujemo se Evropskoj uniji i Delegaciji Evropske unije u Bosni i Hercegovini, na financiranju ovog projekta, te pomoći u realizaciji ovog materijala.

Zahvalnost upućujemo i korisnicima projekta na svesrdnoj pomoći u ustupanju materijala

Donator

This Programme is funded by European Union

Partneri u provođenju projekta

Ravnateljstvo civilne zaštite
Ministarstva unutarnjih poslova
Republike Hrvatske

AZURIn.
Asocijacija
za upravljanje rizicima
(Bosna i Hercegovina)

Korisnici

Bosna i Hercegovina
Ministarstvo sigurnosti
Ministarstvo bezbjednosti

Federalna uprava
civilne zaštite
Federacije Bosne i Hercegovine

Republička uprava civilne zaštite
Republike Srpske

Brčko Distrikt BiH
Odjel za javnu sigurnost
Brčko Distrikta BiH
Odjeljenje za javnu bezbjednost
Brčko Distrikta BiH

Ovaj materijal je izrađen uz financijsku podršku Evropske unije.
Sadržaj je isključiva odgovornost kreatora dokumenta. Partnera koji provode projekat i Korisnika projekta i ne odražava nužno poglede Evropske unije.

INDUSTRIJSKE (TEHNOLOŠKE) NESREĆE

I. PRIJE INDUSTRIJSKE NESREĆE (MJERE PREDOSTROŽNOSTI)

- Upoznajte se s vrstom industrijskog pogona u blizini vašeg doma/kuće i s potencijalnim opasnostima koje mogu nastati uslijed nesreće.
- Razmislite o osiguranju kuće (stana) i lične/osobne imovine od industrijske nesreće.
- Saznajte šta trebate uraditi u slučaju industrijske nesreće (zatvoriti vrata i prozore, napustiti kuću/stan, ne piti vodu, koristiti zaštitnu masku za disanje, odrediti smjer u kojem će se vršiti evakuacija i kuda ići itd.).
- Upoznajte se sa zvučnim signalima u slučaju nesreće.
- Nabavite opremu i sredstva za ličnu/osobnu zaštitu i zaštitu vaše porodice.
- Razgovarajte s članovima svoje porodice o potencijalnim opasnostima i načinu lične/osobne zaštite (u ovisnosti od nesreće preporučuje se ostanak u objektu ili evakuacija).
- Vodite računa o tome da članovi vašeg domaćinstva /kućanstva znaju telefonske brojeve koje trebaju pozvati u slučaju industrijske nesreće (Civilna zaštita 121, Policija 122 ili Vatrogasci 123).

II. ŠTA RADITI U TOKU TRAJANJA INDUSTRIJSKE NESREĆE

- Ne paničite.
- Uključiti radio, TV prijemnike kako bi ste dobili informacije o nesreći i mjerama zaštite i spašavanja koje je potrebno poduzeti.
- Preduzmite mjere zaštite i spašavanja prema uputama koje daju nadležne službe ili sredstva javnog informiranja.

III. ŠTA URADITI POSLIJE INDUSTRIJSKE NESREĆE

- Nemojte se vraćati u kuću (stan) sve dok nadležni organi ne potvrde da je povratak siguran.
- Pregledajte (i ako je potrebno, prilagodite) upute za djelovanje u (iz)vanrednim situacijama.

KLIZIŠTA

I. PRIJE POJAVE KLIZIŠTA (MJERE PREDOSTROŽNOSTI)

- Ne preporučuje se kupovina zemljišta za gradnju kuće na padinama ili ispod padina koje su sklone klizanju tj. u zonama u kojima je visok stepen/stupanj rizika od klizišta.
- Saznajte da li su se na tom mjestu klizišta ranije pokretala (stariji stanovnici/ženi bi mogli znati).
- Pregledajte zemljište i okolinu/okolicu kako biste vidjeli da li ima tragova klizanja tla ili odrona niz padinu.
- Vodite računa o tome da prirodni vodotoci iznad vaše kuće nisu blokirani.
- Nemojte blokirati niti jedan prirodni vodotok prilikom gradnje kuće i priključka na elektroenergetsku, plinsku, vodovodnu mrežu, prilikom uvođenja telefonskog priključka, itd.
- Ako gradite kuću na strmoj padini ili ispod strme padine: prilagodite projek(at) i tehničke karakteristike objekta, nemojte uklanjati drveće i drugu vegetaciju sa padine, instalirajte fleksibilne cijevne spojnice.
- Ako živite na padini sklonoj klizanju: provjeravajte vremensku prognozu kako biste doznali kad se očekuju obilne kiše, izradite porodični/obiteljski plan pripravnosti za pojavu klizišta (šta uraditi ako klizište odsiječe prilazni put, gdje otići u slučaju evakuacije, itd.), uvijek imajte zalihe osnovnih potrepština (hrana, voda za piće, baterijska lampa, lijekovi, paket prve pomoći, itd.), a u slučaju zemljotresa/potresa, odmah napustite zonu opasnosti od klizišta i sklonite se na sigurnu lokaciju.
- Nastojte prepoznati znakove upozorenja na odrone i klizanja tla: pojavljuju se manja klizišta, odron kamenja i manjih komada stijena, itd. drveće se progresivno povija, javljaju se novi izvori vode, nivo vodostaja lokvi, manjih i većih potoka i rijeka raste velikom brzinom, zvuk sporog kretanja materijala, neobični zvukovi (pucanje stabala, itd.), pucanje podzemnih cijevi (vodovodnih, kanalizacionih, plinskih...), savijanje ili pomicanje potpornih zidova, ograda; javljaju se nove pukotine i postojeće pukotine na kolovozu, trotoaru itd. se šire; na fasadi objekata se javljaju nove pukotine; vidljive rupe između vrata i dovratnika-štoka i prozorskog otvora i okvira; pratite neobično ponašanje domaćih životinja: one su osjetljive na prirodne opasnosti.
- Ukoliko primijetite neke od ovih znakova, pozovite operativni centar civilne zaštite (121), policiju (122) ili vatrogasce (123).
- Upozorite komšije/susjede koji možda nisu svjesni potencijalne prijetnje.
- Ako odlučite da se evakuirate, odmah to uradite (klizanje tla može biti skoro trenutno).

II. ZA VRIJEME TRAJANJA KLIZIŠTA

- Ako se evakuirate, nastojte izbjeći moguću putanju klizišta na način da koristite najkraći put do sigurnog mjesta.
- Pomozite komšijama/susjedima da se evakuiraju (ako im je potrebna pomoć).
- Ako primijetite odron kamenja i manjih komada stijena, nastojte se sakriti iza drveća, stijena i drugih objekata i rukama zaštiti glavu.
- Udaljite se od potencijalnog reaktiviranog klizišta.
- Prilikom vožnje vodite računa o pukotinama na cesti/putu, vodotocima, kamenju, drveću i električnim vodovima na kolovozu, itd.

III. NAKON POJAVE (REGISTRACIJE) KLIZIŠTE

- Nemojte se vraćati u područje klizišta sve dok nadležni organi ne kažu da je povratak siguran.
- Provjerite da li ima povrijeđenih ili zatrpanih osoba u blizini klizišta, ali nemojte ulaziti u zonu klizišta.
- Usmjerite spasitelje na mjesta na kojima su ljudi možda zatrpani.
- Pružite pomoć najranjivijim ljudima (osobama s invaliditetom, osobama starije životne dobi, novorođenčadi, itd.).
- Vodite računa o pukotinama, kamenju na cesti/putu, oborenim električnim vodovima, itd.
- Ne približavajte se oborenim električnim vodovima.
- Obavijestite komšije/susjede o klizištu (možda su negdje otišli i ne znaju za događaj).
- Ako je neki objekat ugrožen klizištem provjerite koliko je siguran prije nego što u njega uđete (konstrukcijska stabilnost, pukotine, itd.).
- U slučaju sumnje, ne ulazite u objekat prije nego što nadležni organi odobre.
- Obratite pažnju na opasnosti od požara (npr., oštećeni plinovodi, poplavljeni strujni krugovi, itd.).
- U slučaju sumnje, nemojte uključivati el. struju prije nego što električar provjeri sistem.
- Slikajte oštećenja na objektu i u unutrašnjosti objekta za potrebe podnošenja zahtjeva za odštetu kod osiguranja.
- Prije poduzimanja popravki na objektu ili okolnom terenu razgovarajte sa stručnjakom o vjerovatnoći pojave novih klizišta, načinima sprečavanja ili ublažavanja rizika od klizišta, itd.
- Posadite drveće ukoliko se procjeni da je potrebno vršiti sadnju.

OBIMNE SNJEŽNE PADAVINE

I. PRIJE OBIMNIH SNJEŽNIH PADAVINA/LAVINE MJERE PREDOSTROŽNOSTI

- Ne preporučuje se kupovina kuće ili zemljišta za izgradnju objekata na ili ispod padine sklone pojavi lavina.
- Raspitajte se o pojavi lavina u prošlosti (stariji stanovnici bi mogli znati).
- Ako se vaša kuća nalazi na padini sklonoj pojavi lavina, postavite barijere za zaštitu od lavina, posadite drveće iznad kuće, itd.
- Ako gradite kuću u planinskom području u kojem su česte obimne snježne padavine, pokušajte izbjeći gradnju ravnog krova ili barem neka krov ima dovoljnu nosivost (izračunajte težinu vlažnog, a ne suhog snijega).
- Ako imate kosi krov, instalirajte kuke za snijeg ili snježne barijere kako biste spriječili nagli pad snijega sa istog.
- Ako živite u planinskom području, u toku/tijekom zime trebate imati spreman paket osnovnih potrepština koji će vam omogućiti preživljavanje u toku jedne sedmice/tjedna u slučaju da vaše naselje bude odsječeno uslijed obimnih snježnih padavina i/ili pojave lavine.
- Paket potrepština treba sadržavati vodu za piće, hranu koja se ne treba čuvati u frižideru/hladnjaku niti kuhati (konzerviranu hranu, energetske pločice, suhu hranu, itd.), otvarač za konzerve, baterijsku lampu (+rezervne baterije), paket prve pomoći i lijekove.
- Ne preporučuje se odlazak na padine koje su sklone pojavi lavina ako uvjeti nisu povoljni (vidi gornji tekst za informacije o načinu prepoznavanja rizika od lavina).
- Prije šetnje i slobodnog skijanja u toku/tijeku zime, provjerite informacije o nivou rizika od pojave lavina.
- Ako niste siguni, pregledajte konzistentnost slojeva snježnog pokrivača.
- Pazite se sjevernih padina koje nisu naročito izložene sunčevim zracima zbog čega slojevi snijega ostaju razdvojeni.
- Pazite se padina čiji je nagib preko 25 stepeni/stupnjeva.
- Nemojte hodati/slobodno skijati na planinama odmah nakon obilnih snježnih padavina.
  Vodite računa o snijegu kojeg je vjetar nanio na više dijelove padina.
- Nemojte sami po planini hodati/slobodno skijati (idealne su grupe od 3 do 5 osoba).
  Vodite računa o tome da imate kod sebe odgovarajuću lavinsku opremu (barem lavinski javljač, lavinsku lopatu i sondu).

II. U TOKU/TIJEKU OBILNIH SNJEŽNIH PADAVINA/LAVINE

Pokušajte trčati i/ili skijati kako biste se udaljili od padine koja je zahvaćena lavinom ili barem se pokušajte držati njenih ivica.
Aktivirajte zračni jastuk u ruksaku (ako ga imate)
Nastojte se održati na površini.

III. NAKON OBILNIH SNJEŽNIH PADAVINA /LAVINE

- Očistite snijeg s krova kuće, posebice ako je krov ravan.
- Provjerite svoje susjede/komšije – možda im je potrebna pomoć.
  Usmjerite spasitelje na mjesta na kojima bi ljudi mogli biti zatrpani
- obilnim snijegom i/ili lavinom.
- Držite se podalje od oborenih električnih vodova.
  Ako je vaša kuća pogođena velikim snijegom i/ili lavinom, provjerite
- koliko je sigurna prije nego što u nju uđete (stabilnost konstrukcije, pukotine, itd.).
- Ako imate sumnju, nemojte ulaziti u kuću sve dok je ne pregledaju
- nadležna tijela.
- Nemojte koristiti kamin/ognjište ako postoji mogućnost da je dimnjak oštećen s obzirom da može izbiti požar ili plinovi mogu biti vraćeni u prostoriju – neka stručna osoba pregleda dimnjak.
  Slikajte oštećenja i kuće i pokretne imovine za potrebe podnošenja zahtjeva za odštetu kod osiguranja.
  Prije radova na opravci razgovarajte sa stručnom osobom o načinima na koje možete spriječiti ili ublažiti učinak obilnih snježnih padavina i/ililavine.

This Programme is funded by European Union

EU 4 Better Civil Protection
EU za bolju civilnu zaštitu
ЕУ за бољу цивилну заштиту

EU za bolju civilnu zaštitu
Izgradnja kapaciteta i priprema Bosne i Hercegovine
za Mehanizam civilne zaštite Evropske Unije

ЕУ за бољу цивилну заштиту
Изградња капацитета и припрема Босне и Херцеговине
за Механизам цивилне заштите Европске Уније

ZAŠTITA I SPAŠAVANJE LJUDI I MATERIJALNIH DOBARA OD PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA

POŽAR

I. PRIJE POŽARA (MJERE PREDOSTROŽNOSTI)

- Procijenite da li je vaš stan/kuća/uredski prostor u skladu s propisima zaštite od požara
- Razmotrite mogućnost osiguranja vaše kuće/stana i osobnih stvari od požara.
- Vodite računa o tome da članovi vašeg domaćinstva/kućanstva i/ilikolege znaju koje brojeve telefona trebaju nazvati u slučaju požara: 123, 122 i 121.
- Vodite računa o tome da je broj ulice na vašoj kući i/ili zgradi u kojoj radite jasno vidljiv s ulice
- Skupa s članovima vašeg domaćinstva/kućanstva ikolegama upoznati se sa planom evakuacije u slučaju požara, ukoliko isti postoji.
- Saznajte gđe se nalaze izlazi i slučaju opasnosti, vodite računa da su prolazi koji se koriste u slučaju opasnosti obilježeni i da na njima nema prepreka.
- Ne ostavljajte uključene aparate kao što su šporet/štednjak, rerna, grijalice, kamin i drugo dok ste odsutni.
- Ne ostavljajte iza sebe zapaljene sviće niti neugašene opuške cigareta.
- Vodite računa da su šibice/žigice i upaljači izvan dohvata djece i objasnite im rizike.
- Instalirajte detektore dima i/ili ugljen dioksida na svim spratovima i redovito ih kontrolirajte.
- Očistite dimnjak prije početka sezone grijanja.
- Vodite računa o ispravnosti električnih i plinskih instalacija.
- Uvijek znajte gđe se vaši najvažniji lični/osobni dokumenti i dragocjenosti nalaze.

II. ŠTA RADITI U TOKU/U TIJEKU POŽARA?

- Ne paničite
- Ako se radi o velikom požaru, odmah napustite objekat i vodite računa o tome da isto urade svi članovi vašeg domaćinstva/kućanstva i/ili sve kolege. Pokrijte lice i kosu, brzo se udaljite i vodite računa o predmetima koji mogu pasti s visine. Ne vraćajte se u zgradu/kuću.

I. PRIJE POŽARA (MJERE PREDOSTROŽNOSTI)

- Procijenite da li je vaš stan/kuća/uredski prostor u skladu s propisima zaštite od požara
- Razmotrite mogućnost osiguranja vaše kuće/stana i osobnih stvari od požara.
- Vodite računa o tome da članovi vašeg domaćinstva/kućanstva i/ilikolege znaju koje brojeve telefona trebaju nazvati u slučaju požara: 123, 122 i 121.
- Vodite računa o tome da je broj ulice na vašoj kući i/ili zgradi u kojoj radite jasno vidljiv s ulice
- Skupa s članovima vašeg domaćinstva/kućanstva ikolegama upoznati se sa planom evakuacije u slučaju požara, ukoliko isti postoji.
- Saznajte gđe se nalaze aparati i hidranti za gašenje požara i kako se ispravno koriste.
- Saznajte gđe se nalaze izlazi u slučaju opasnosti, vodite računa da su prolazi koji se koriste u slučaju opasnosti obilježeni i da na njima nema prepreka.
- Ne ostavljajte uključene aparate kao što su šporet/štednjak, rerna, grijalice, kamin i drugo dok ste odsutni.
- Ne ostavljajte iza sebe zapaljene sviće niti neugašene opuške cigareta.
- Vodite računa da su šibice/žigice i upaljači izvan dohvata djece i objasnite im rizike.
- Instalirajte detektore dima i/ili ugljen dioksida na svim spratovima i redovito ih kontrolirajte.
- Očistite dimnjak prije početka sezone grijanja.
- Vodite računa o ispravnosti električnih i plinskih instalacija.
- Uvijek znajte gđe se vaši najvažniji lični/osobni dokumenti i dragocjenosti nalaze.

II. ŠTA RADITI U TOKU/U TIJEKU POŽARA?

- Ne paničite
- Ako se radi o velikom požaru, odmah napustite objekat i vodite računa o tome da isto urade svi članovi vašeg domaćinstva/kućanstva i/ili sve kolege. Pokrijte lice i kosu, brzo se udaljite i vodite računa o predmetima koji mogu pasti s visine. Ne vraćajte se u zgradu/kuću.

POPLAVE

I. PRIJE NASTANKA POPLAVE

- Budite na oprezu.
- Pratite obavijesti lokalnih organa vlasti, organa zaduženih za zaštitu od poplava, vijesti u medijima, itd.
- Ako je za vaše područje izdano upozorenje o poplavi – odmah se sklonite na sigurnu lokaciju (bujična poplava se brzo razvija, nemojte čekati da vidite porast nivoa vodostaja).
- Prikupite sve što je potrebno da se snađete u prvo vrijeme kada nastane katastrofa – vodu za piće, hranu koju nije potrebno držati u frižideru/hladnjaku niti kuhati, novac u gotovini, lijekove i paket prve pomoći, odjeću, toaletni pribor, radio aparat na baterije, baterijsku lampu, rezervne baterije, važne dokumente: ličnu kartu/osobnu iskaznicu, pasoš/putovnicu, dokumente o osiguranju, zdravstvenu knjižicu, brojeve bankovnih računa, itd.
- Budite spremni za evakuaciju.
- Odredite lokaciju na koju idete.
- Odredite alternative rute putovanja koje nisu podložne plavljenju.
- Planirajte šta ćete uraditi s kućnim ljubimcima.
- Vodite računa da u vašem vozilu ima dovoljno goriva.
- S porodicom/obiteji razgovarajte o planu postupanja u slučaju poplave.
- Odredite gdje ćete se sastati u slučaju razdvajanja porodice/obitelji.
- Zaštite svoju imovinu, između ostalog, i osiguranjem imovine, ako je to moguće.
- Prenesite dragocjenosti i namještaj na viši sprat/spratove kuće.
- Prenesite opasan materijal (boje, ulje, pesticide i sredstva za čišćenje) na viši sprat/ spratove kuće.
- Isključite iz utičnice sve električne aparate.
- Unesite u kuću sve pokretne predmete ili ih pričvrstite.
- Ako je moguće, napravite prepreke od vreća s pijeskom kako biste spriječili vodu da uđe u unutrašnjost kuće.
- Ako vam je rečeno da se evakuirate, brzo napustite kuću.

II. U TOKU/TIJEKU TRAJANJA POPLAVE

- Budite na oprezu.
- Pratite sve vijesti.
- Nemojte voziti, osim ako ne morate.
- Slijedite preporučene rute i izbjegavajte područja pogođena katastrofom.
- Vodite računa o putevima koje je odnijela voda, odronima i oborenim stablima i dalekovodima.
- Budite posebno obazrivi po noći kada je teže prepoznati opasnost od poplave.
- Ako se vozilo zaustavi, odmah ga napustite.
- Ako se podigne nivo vode oko vašeg automobila, odmah napustite vozilo. Popnite se što prije na uzvišenje.
- Nemojte nikada voziti poplavljenim putnim pravcima.
- Brzo se popnite na uzvišenje/što dalje od rijeke.
- Izbjegavajte već poplavljena područja i nemojte pokušavati preći preko vodotoka.
- Držite se podalje od dalekovoda i električnih žica.
- Odmah se evakuirajte, ako mislite da ste u opasnosti ili ako vam je evakuacija savjetovana.
- Brzo djeluje. Spašavajte sebe, a ne svoje stvari.
- Premjestite se na sigurnije područje prije nego što pristup bude presječen vodom čiji nivo raste.
- Porodica/obitelj treba putovati u jednom vozilu kako bi izbjegla razdvajanje i smanjila zagušenost putnih pravaca.
- Ne dodirujte električne aparate ako ste mokri ili ako stojite u vodi.
- Osigurajte svoju kuću/stan: zaključajte sva vrata i zatvorite sve prozore.
- Nikad nemojte pokušavati hodati ili plivati kroz vodu koja teče.
- Prije nego što odete, isključite dovod struje, vode i plina.
  Ako neko padne ili se zaglavi u vodi:
  - nemojte plivati za žrtvom
  - pokušajte pratiti tu osobu
  - pozovite 121, 122 ili 123 za pomoć.

III. NAKON POPLAVE

Nemojte se vraćati u poplavljeno područje sve dok nadležni organi ne
- objave da je povratak siguran (pratite vijesti).
  Vodite računa o putevima koje je odnijela voda, odronima i oborenim stablima i dalekovodima.
- Držite se podalje od oborenih dalekovoda.
  Ako je objekat bio poplavljen, provjerite koliko je siguran prije nego što u njega uđete.
  Provjerite sva oštećenja na konstrukciji. Pregledajte temelje radi
- pukotina ili druge štete.
  Ako imate sumnju, ne ulazite u objekat prije nego što ga nadležni organ
- pregleda radi utvrđivanja sigurnosti objekta.
  Vodite računa o požarnim opasnostima (naprimjer; plinske cijevi,
- poplavljeno strujno kolo, itd.).
- Ispumpajte vodu iz podruma (ako je to primjenjivo).
  Ako imate sumnju, ostavite struju isključenu sve dok električar ne pregleda sistem. Potrebno je provjeriti sve električne aparate prije nego što se ponovo počnu koristiti.

ZEMLJOTRES

I. PRIJE ZEMLJOTRESA/POTRESA (MJERE PREDOSTROŽNOSTI)

- Ne preporučuje se kupovina kuće / zemljišta za gradnju kuće na području sklonom zemljotresu/potresu.
- Saznajte da li je, u određenom području, zemljotres/potres prouzrokovao veće štete (stariji stanovnici bi mogli znati).
- Sa ostalim članovima porodice napravite plan za (iz)vanredne situacije kako bi svi znali šta trebaju raditi i gdje trebaju ići u slučaju (iz)vanredne situacije.
- Jasno označite «upaljeno-ugašeno» na slavinama, električnim aparatima i ventilima na plinskoj instalaciji.
- Naučite sve članove porodice/obitelji gdje se i kako pušta voda, pale struja i plin.
- Pripremite paket potrepština za (iz)vanredne situacije koje će vama i vašoj porodici/obitelji biti dovoljne za period od 72 sata.
- Prođite kroz kuću/stan i zamislite šta bi se moglo desiti u slučaju zemljotresa/potresa i uklonite/osigurajte nepričvršćene i eventualno opasne predmete.
- Pričvrstite namještaj i glavne aparate za zid.
- Pričvrstite skupu i tešku elektroniku.
- Držite teške predmete na nižim policama.
- Osigurajte skupe ili lomljive ukrase čiji bi lom predstavljao znatan gubitak.
- Pričvrstite ogledala, slike i druge predmete koji vise kako ne bi pali sa držača.
- Krevete postavite dalje od prozora, ako je to moguće.
- Nemojte postavljati teške slike i druge predmete iznad kreveta.
- Navučene zavjese, zastori i rolete će pomoći da polomljena prozorska stakla ne padaju u unutarnjost prostorija.
- Pod TV aparate, kompjutere/računala i druge manje uređaje postavite uloške protiv klizanja ili ih pričvrstite na stabilnu podlogu.
- Hemikalije koje se koriste u domaćinstvu držite na mjestu na kojem se neće lako prosuti.
- Osigurajte predmete u garaži kako biste smanjili izlijevanje opasnih materija na vozila i oštećenje vozila.
- Za škole u područjima sklonim zemljotresu/potresu: učenici trebaju držati torbe izvan učionice kako im torbe ne bi predstavljale prepreku prilikom prolaza kroz izlaz za (iz)vanredne situacije.

II. U TOKU/TIJEKU ZEMLJOTRESA/POTRESA

- Ako se nalazite u zatvorenom prostoru:
- Lezite na pod, pokrijte glavu i držite se.
- Lezite ispod teškog komada namještaja kao što su stol, radni stol, krevet ili bilo koji drugi čvrsti komad namještaja.
- Pokrijte glavu i tijelo kako biste se zaštitili od predmeta koji padaju.
- Držite se za predmet dok podrhtavanje ne prestane.
- Ako ne možete leći ispod čvrstog komada namještaja, ravno se ispružite na pod ili se skupite uz unutrašnji zid i zaštitite glavu i vrat rukama.
- Odmaknite se od prozora i polica s teškim predmetima.
- Ako ste u školi, lezite pod stol i tu ostanite. Lice vam treba biti okrenuto od prozora.
- Napustite zgradu čim prestane podrhtavanje (naknadni zemljotresi/potresi su mogući ubrzo nakon prvog zemljotresa/potresa).
- Pomozite drugima da se evakuiraju (ako im je potrebna pomoć).
- Ako se nalazite na otvorenom
- Ostanite na otvorenom (mogući su naknadni potresi).
- Otiđite na otvoren prostor koji je udaljen od zgrada, izbjegavajte vanjske zidove.
- Ako se nalazite u vozilu
- Zaustavite se na sigurnom i ostanite u vozilu.
- Oslobodite cestu za vozila za spašavanje i interventna vozila.
- Izbjegavajte mostove, nadvožnjake, podvožnjake, zgrade, zidove i sve drugo što bi se moglo srušiti.
- Pratite radio u vozilu radi instrukcija.
- Ne pokušavajte izaći iz vozila ako se preko vozila nalaze srušeni električni vodovi. Čekajte na akciju spašavanja.

- Nastojte izbjegavati sljedeće u toku trajanja zemljotresa:
- Prozore, police s knjigama i visok namještaj.
- Liftove/dizala. Ako se u toku zemljotresa/potresa nalazite u liftu/dizalu, izađite iz lifta/dizala što je prije moguće.
- Srušene dalekovode.
- Obalu. Ako se nalazite u blizini obale u toku vrlo jakog zemljotresa/potresa, odmah otiđite na kopno i/ili na uzvišenje kako biste izbjegli cunami.

III. NAKON ZEMLJOTRESA/POTRESA

- Ostanite mirni.
- Nemojte predugo koristiti mobilni telefon (mreža može pasti, što bi ometalo koordinaciju spasilaca).
- Budite spremni za naknadne potrese i sekundarne opasnosti.
- Ostanite na otvorenom sve dok vam drugačije instrukcije ne izda općinski štab/stožer civilne zaštite.
- Provjerite da li ima povrijeđenih i zatrpanih osoba u vašem susjedstvu.
- Pružite pomoć najranjivijim ljudima (osobama s invaliditetom, osobama starije životne dobi, dojenčadi, itd.).
- Usmjerite pripadnike spasilačkih ekipa na mjesta na kojima su ljudi možda zatrpani.
- Pazite na pukotine na cesti, na komade stijena na cesti, oborene dalekovode, itd. i držite se na udaljenosti od srušenih dalekovoda.
- Ako je vašu kuću pogodio zemljotres/potres, provjerite koliko je sigurna prije nego što u nju uđete (stabilnost konstrukcije, pukotine, itd.).
- Ako imate sumnju, nemojte ulaziti u zgradu sve dok je ne pregleda nadležna organ.
- Ako se morate evakuirati, ponesite sa sobom vaš paket osnovnih potrepština. Ostavite poruku na vidno mjesto u kojoj piše gdje vas mogu naći. Svoje kućne ljubimce odvedite u sklonište koje prihvata kućne ljubimce.
- Obratite pažnju/pozornost na požarne opasnosti (naprimjer, oštećeni plinovodi, poplavljena strujna kola, itd.).
- Ako sumnjate, nemojte uključivati struju sve dok električar ne pregleda sistem.
- Nemojte koristiti kamin ako je dimnjak mogao biti oštećen
- Ako nakon zemljotresa još uvijek ima vode u slavinama, napunite kadu ili kanistar vodom u slučaju da dođe do obustave vodosnabdijevanja.
- Ne puštajte vodu u toaletu ako sumnjate da su pukle kanalizacione cijevi.
- Slikajte oštećenja na kući i na pokretnoj imovini za potrebe podnošenja zahtjeva za odštetu kod osiguranja.